

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום חמישי כ"א באב תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - ע"ד

1. **משנה - שומרת יבם, האם היבם מפר נדריה?**
  - א. ר' אליעזר - יפר. בין אם היא ממתינה ליבם אחד ובין אם לשני יבמין.
  - ב. ר' יהושע - יפר רק כשנפלה לאחד אבל לא כשנפלה לשנים.
  - ג. ר' עקיבא - לא לאחד ולא לשנים.
2. **מנין הוכיח ר' אליעזר כשיטתו?**
  - א. ר' אליעזר: ומה אם אשה שקנה הוא לעצמו - הרי הוא מיפר נדריה, אשה שהקנו לו מן השמים - כל שכן שיפר נדריה.
  - ב. טען לו ר"ע: לא, אם אמרת באשה שקנה הוא לעצמו, שאין לאחרים בה רשות, תאמר באשה שהקנו לו מן השמים, שיש לאחרים בה רשות.
  - ג. טען ר' יהושע: עקיבא, דבריך בשני יבמין, מה אתה משיב על יבם אחד שרק לו יש רשות בה. אמר לו: אין היבמה קנויה קנין גמור ליבם כשם שהארוסה קנויה קנין גמור לבעל.
3. **רב אמי העמיד את המחלוקת במשנה באופן שעשה בה אחד משני היבמין מאמר. מה א"כ טעמיהם של החולקים?**
  - א. רבי אליעזר סבר כב"ש, האומרים: מאמר קונה קנין גמור כאירוסין. [והכוונה במשנה קנה היבם את מה שהקנו לו משמים ע"י מאמר]
  - ב. רבי יהושע אומר בשני יבמין לא, הטעם: כי לא יתכן שיש דבר כזה שאחיו יכול לבא לאסור ע"י ביאה או נתינת גט, ואעפ"כ יוכל היבם הראשון להפר נדריה.
  - ג. ר"ע סבר: אין זיקה, והקשר אינו חזק כמו בארוסה.
4. **ר' אלעזר [האמורא]: מאמר לב"ש אין קונה קונה קנין גמור, ומועיל רק לפטור את הצרה [ודלא כרב אמי] כיצד נפרש א"כ את טעמו של ר' אליעזר?**

מדובר שתבעה את אחד משני היבמין לייבם או לחלוץ ועמד בדין וברח ומתוך כך התחייב לה מזונות, וכדבא: כל הנודרת - על דעת בעלה היא נודרת. ולכן יבם זה יכול להפר נדריה.
5. **רבה הסתפק האם מאמר לבית שמאי, אירוסין עושה או נשואין עושה? האם אפשר לפשוט שנשואין עושה, כי אם תאמר שרק אירוסין עושה, איך היבם יכול לבדו להפר הרי שנינו: נערה המאורסה, אביה ובעלה מפירין נדריה?**

דחה רב נחמן בר יצחק: מאי יפר? יפר בשותפות.
6. **מה נאמר בברייתא המסייעת לפירושו של רבי אמי שאחד היבמין עשה מאמר?**

[ברייתא הדומה למשנתנו]

שומרת יבם - בין יבם אחד בין שני יבמין - ר"א אומר: יפר, ורבי יהושע אומר: לאחד ולא לשנים, ר"ע אומר: לא לאחד ולא לשנים.

  - א. א"ר אליעזר - ומה אשה רגילה שאין לו חלק בה עד שלא תבא לרשותו, משבאת לרשותו [אירוסין] קנויה לו קנין גמור שיכול להפר נדריה בשותפות עם האב, אשה שהיתה כבר זקוקה לו קודם שתבא לרשותו, משבאת לרשותו ע"י מאמר אינו דין שתגמור לו.
  - ב. אמר לו ר"ע - לא, אם אמרת באשה שקנה הוא לעצמו, שכשם שאין לו חלק בה כך אין לאחרים חלק בה, תאמר באשה שהקנו לו מן השמים, שכשם שיש לו עמה חלק, כך יש לאחרים חלק בה לאחר המאמר.
  - ג. אמר לו ר' יהושע - עקיבא, דבריך בשני יבמין, מה אתה משיב על יבם אחד שאין לאחרים חלק בה.

ענה לו: אכן תשובתי זו לר"א נכונה רק למקרה של שני יבמין, אבל מטעם אחר תשובתי נכונה אף ביבם אחד, ובין אם עשה מאמר ובין אם לא עשה, שכשם שיבמה אינה גמורה כארוסה לגבי שאר הדברים כך גם אינו מפר נדריה. בלשון הזה אמר בן עזאי על עצמו: חבל עליך בן עזאי, שלא שימשת את ר"ע.

ומוכח כרב אמי: א. ממה שאמר בין עשה מאמר וכו' משמע ששמע מר"א רק שעשה מאמר. ב. מק"ו של ר"א 'נגמרה לו' בודאי ע"י מאמר.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)